

3. Чаус, В. Б. Вшанувати пам'ять отамана [Текст] / В. Б. Чаус // Чорноморська зірка. – 2008. – квітень.
4. Крикун, Г. Ф. Александр Васильевич Суворов в истории Очакова и земли Очаковской [Текст] : документально-художественное издание / Г. Ф. Крикун. – Николаев : Дизайн и полиграфия, 2010. – 244 с.
5. Панченко, Т. Ф. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій [Текст] / Т. Ф. Панченко. – Київ : Логос, 2015. – 176 с.
6. Водные маршруты Украины [Текст] / составитель Н. Н. Горбунова. – Москва : Физкультура и спорт, 1969. – 168 с.

## **Використання лаванди вузьколистої (*Lavandula angustifolia* L.) при озелененні дошкільних закладів Миколаївської області**

**Чернова А. В., Гончарук Д. С.**

*Миколаївський національний аграрний університет*

*Розглянуто декоративні властивості лаванди вузьколистої та можливості її використання при озелененні дошкільних закладів Миколаївської області.*

Лаванда вузьколиста – це багаторічний чагарник, який використовується в озелененні, медицині, парфумерії та флористиці.

Представники *Lavandula angustifolia* мають різноманітні кольори та відтінки квітів, які дозволяють створювати контрастні групи з виразним силуетом, надавати композиції парадності і урочистості, або м'якості і ліричності. Декоративний ефект у лаванди досягається вже в ранньому віці і зберігається протягом тривалого часу.

Її використовують при створенні миксбордерів, рабатов, бордюрів, аромасадів і садів в природному стилі. Оригінальна вона і в солітерних посадках. Рослини не втрачають свій зовнішній вигляд з ранньої весни і до пізньої осені.

З лаванди створюють невеликі живоплоти, відмінно виглядає вона в садових горщиках і діжках. Будь-яка лаванда – прекрасний медонос, тому привертає в сад безліч бджіл і метеликів, які в'ються навколо кущиків. Якщо посадити лаванду уздовж садових доріжок або біля входу в будинок, то від дотиків чагарник буде видавати хвилі вишуканого аромату. Голландська і французька лаванда чудові не тільки під час цвітіння, а й протягом усього року – ці сріблясті чагарники завжди будуть прикрасою саду [1, 2].

Крім цього, дуже гарно композиційно поєднується лаванда з трояндою. Сортам, які квітнуть неодноразово, потрібні відкриті сонячні місця. Її листя сріблясто-сірого забарвлення і фіолетові квіти гармонійно поєднуються з будь-якими трояндами. Крім цього, ваші троянди будуть надійно захищені від попелиці, що завдає великої шкоди саду. До речі, сильний запах лаванди відлякує й інших комах-шкідників, тому добре висаджувати рослину поруч з овочевими культурами.

Для озеленення дитячого садочка нами обрано сорт лаванди Степова, що є найкращим за умов краплинного зрошення, він має найкоротший термін росту до необхідних розмірів для використання в озелененні, що знижує вартість його виробництва та пришвидшує отримання прибутку від реалізації.

Дошкільний навчальний заклад «Струмочок» є центром у формуванні основ особистості 79 дітей села Лимани (станом на 2017 рік), забезпечуючи їх всебічним розвитком відповідно до потенційних можливостей. Дитячий садок виступає базою для соціалізації дітей, їх дошкільної підготовки і формування базових комунікативних навичок, що є невід’ємною складовою сучасної особистості.

За проектом планується провести роботи щодо реконструкції та озеленення території дитячого садка «Струмочок» площею 5115,2 м<sup>2</sup>. Озеленення дитячого садка є досить різноманітним. На території садочка існує рослинність, близько 20% якої має незадовільний стан. Місцевість, на якій він розташований, рівнинна, без різних перепадів висот.

Відкриті простори дитячих садків повинні формуватися стосовно до групової роботи з дітьми. На ділянці ми розміщуємо: на південній частині території закладу три групові майданчики з навісами від дощу і сонця, зі стійким газонним покриттям і малими архітектурними формами; на східній частині території закладу, по обидві сторони від основної дорожньої системи, – фізкультурні майданчики, один із вже наявним міні-футбольним полем та інший з інвентарем для фізичного розвитку; на півночі – господарський майданчик.

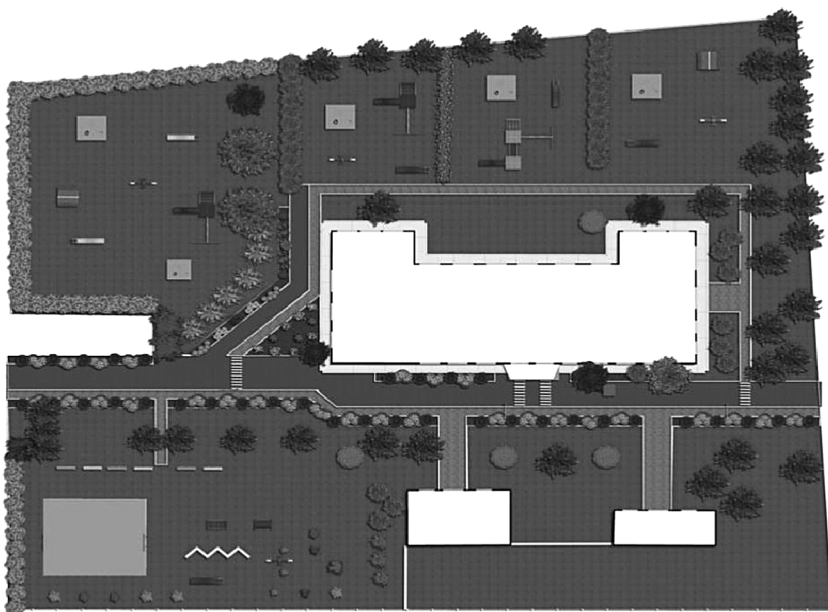
Майданчики для дітей різного віку за проектом розміщуються блоками. Це дозволяє більш раціонально використовувати міжгрупові території, укрупнити їх і виділити, наприклад, місце для гірки на штучному рельєфі та місце для міні-футболу.

Також планується використання лаванди вузьколистої сортів Біла (в кількості 42 шт.) і Степова (в кількості 42 шт.) та туї західної сорту Смарагд (в кількості 30 шт.) для озеленення алеї. На цій ділянці рослини висаджуються біля пішохідної дороги у вигляді бордюру. Біля входу до дитячого садка висаджено дві алеї, що створюють живий коридор. Спочатку висаджується туя західна, а між цими деревами, висаджують лаванду, чергуючи сорти Білої та Степової для їх гармонічного поєднання. Клумба біля приміщення садка знаходилась в незадовільному стані: багаторічний клен гостролистий та посадки кущів магонії падуболистої, яка недозволена в озелененні дитячих садків, тому ми пропонуємо замінити її лавандою та туєю західною, щоб естетично доповнити композицію нашого задуму.

Загальна вартість проекту щодо благоустрою ДНЗ «Струмочок» склала 674 136,23 грн. з урахуванням ПДВ. Основні витрати в рамках проекту на

придбання основної культури – лаванди вузьколистої (*Lavandula angustifolia* L.) і декоративного хвойного дерева туї західної Смарагд (*Thuja Occidentalis* L.).

Отже, лаванда вузьколиста є дуже ефективною в озелененні дошкільних закладів.



Генплан озеленення ДНЗ «Струмочок» з використанням лаванди вузьколистої (*Lavandula angustifolia* L.)

## Література:

1. Северин, С. И. Комплексное озеленение в благоустройстве городов [Текст] / С. И. Северин. – Киев : Будівельник, 1975. – 232 с.
2. Александер Р. Дизайн сада. Профессиональный подход [Текст] / Р. Александер, К. Бэтстоун. – Москва : Кладезь-Букс, 2010. – 135 с. : ил.